

Statsrådets förordning

om ändring av statsrådets förordning om rådgivningsverksamhet, skol- och studerandehälsovård samt förebyggande mun- och tandvård för barn och unga

I enlighet med statsrådets beslut

ändras i statsrådets förordning om rådgivningsverksamhet, skol- och studerandehälsovård samt förebyggande mun- och tandvård för barn och unga (338/2011) 1–5 §, 7 § 3 mom., det inledande stycket i 9 § 1 mom. och 9 § 1, 5, 6 punkten, det inledande stycket i 10 §, det inledande stycket i 11 § 1 mom., 13 §, 14 § 1 mom., rubriken för 16 § och det inledande stycket i 17 §, samt

fogas till 9 § ett nytt 3 mom., till 10 § ett nytt 2 mom., till 14 § ett nytt 3 mom., till 16 § ett nytt 2 mom. och till 17 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Syftet med förordningen

Syftet med denna förordning är att säkerställa att hälsorådgivningen och hälsoundersökningarna för gravida och deras familjer, för barn under skolåldern och elever och deras familjer samt för studerande är planmässiga, uppvisar en enhetlig nivå och tar hänsyn till individens och befolkningens behov.

2 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på i 15, 15 a §, 16 och 17 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) avsedda mödra- och barnrådgivningstjänster, på tjänster som gäller skol- och studerandehälsovård samt på förebyggande mun- och tandvård för barn och unga.

3 §

Studerande berättigade till studerandehälsovård

I 23 § i hälso- och sjukvårdslagen avsedda läroanstalter, för vars studerande välfärdsområdet ska ordna studerandehälsovård, är

- 1) läroanstalter enligt lagen om yrkesutbildning (531/2017),
- 2) läroanstalter enligt gymnasielagen (714/2018),
- 3) läroanstalter enligt 2 § 3 och 5 mom. i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998),
- 4) räddningsinstitut enligt 11 § i lagen om Räddningsinstitutet (607/2006) och läroanstalter enligt 55 § 2 mom. i räddningslagen (379/2011) som ger yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsbranschen, och
- 5) läroanstalter enligt 6 § i lagen om Brottpåföljdsområdets utbildningscentral (1316/2006).

En ytterligare förutsättning är att utbildningen för de studerande som avses i 1 mom. berättigar till studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Välfärdsområdet kan ordna studerandehälsovård även för andra än i 2 mom. avsedda studerande.

Bestämmelser om vilka studerande som har rätt till studerandehälsovård för högskolestuderande finns i 2 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019).

4 §

Tillhandahållande av tjänster

Hälsundersökningarna och den hälsorådgivning som planeras utifrån dem ska bilda en planmässig helhet som motsvarar individens och familjens behov. När dessa tjänster tillhandahålls ska uppmärksamhet också ägnas åt de miljöer där barn och unga utvecklas. Hälsundersökningar och hälsorådgivning ska efter behov ordnas på multiprofessionell basis.

De uppföljningsuppgifter om hälsan och välbefinnandet hos välfärdsområdets befolkning som har inhämtats vid hälsundersökningarna och hälsorådgivningen ska användas vid planeringen av tjänsterna.

5 §

Hälsundersökningar

Välfärdsområdet och i fråga om högskolestuderande Folkpensionsanstalten ska ordna återkommande hälsundersökningar för alla som hör till en på förhand angiven ålders- eller årsklass eller annan kategori samt hälsundersökningar som utgår från individuella behov. En hälsundersökning kan göras av en hälsovårdare, barnmorska eller läkare. En omfattande hälsundersökning görs av en hälsovårdare eller barnmorska i samarbete med en läkare. En kontroll av munhälsan kan göras av en tandläkare, munhygienist eller tandskötare.

En hälsovårdare, barnmorska, läkare, tandläkare, munhygienist eller tandskötare i välfärdsområdet ska försöka utreda behovet av stöd hos dem som inte deltar i de återkommande hälsundersökningarna.

7 §

De omfattande hälsundersökningarnas innehåll

Med vårdnadshavarens skriftliga samtycke inkluderas i den omfattande hälsundersökningen en bedömning som personalen inom småbarnspedagogiken eller förskoleundervisningen eller en lärare vid skolan har gjort av barnets eller elevens lärande, utveckling och välbefinnande i småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen eller skolan. Bedömningen ska innehålla uppgifter som är nödvändiga för att bedöma behovet av hälso- och sjukvård eller stöd samt för att de ska kunna ordnas och genomföras.

9 §

Återkommande hälsundersökningar

Välfärdsområdet ska

1) för en familj som väntar barn ordna minst en omfattande hälsundersökning och dessutom för förstföderskor och omföderskor sådana återkommande hälsundersökningar som bedöms behövliga för att säkerställa hälsan och säkerheten hos den familj som väntar barn och fostret,

5) för studerande som bedriver studier vid en sådan läroanstalt som avses i 3 § 1 mom. 1–4 punkten, under det första studieåret ordna en undersökning som utförs av en hälsovårdare och under det första eller andra studieåret en undersökning som utförs av en läkare, om inte en läkarundersökning har gjorts i samband med antagningen av den studerande; en läkarundersökning ska dock alltid ordnas under det första studieåret för studerande som får specialundervisning eller särskilt stöd eller för vilka en utredning av hälsotillståndet och studieförmågan behövs på grund av studieområdet eller det kommande yrket,

6) för studerande som bedriver studier vid en sådan läroanstalt som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten, under det första studieåret ordna en hälsoenkät, som vid behov leder till en hälsoundersökning.

För sådana studerande som avses i 2 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande ska Folkpensionsanstalten under det första studieåret ordna en hälsoenkät, som vid behov leder till en hälsoundersökning.

10 §

Återkommande kontroller av munhälsan

Välfärdsområdet ska

För sådana studerande som avses i 2 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande ska Folkpensionsanstalten minst en gång under studietiden ordna en kontroll av munhälsan, i vilken behovet av munhygienisk rådgivning och munhygieniska tjänster utreds.

11 §

Specialundersökningar i skolhälsovården

Välfärdsområdet ska i enlighet med elevens behov ordna följande specialundersökningar för att konstatera elevens hälsotillstånd:

13 §

Identifiering av behov av särskilt stöd och tillhandahållande av stöd

Hälsorådgivningen och hälsoundersökningarna ska ordnas så att behovet av särskilt stöd hos ett barn under skolåldern, en elev, en studerande eller en familj identifieras i ett så tidigt skede som möjligt, och att det stöd som behövs tillhandahålls utan dröjsmål. Behovet av särskilt stöd ska utredas, om det hos ett barn under skolåldern, en elev, en studerande eller en familj eller i miljön finns faktorer som kan äventyra en sund uppväxt och utveckling och hälsan och välbefinnandet.

I syfte att bedöma och tillgodose behovet av särskilt stöd ska det vid behov ordnas extra besök och hembesök. Dessutom ska det utarbetas en plan för välbefinnande och hälsa i samarbete med den som behöver stöd och, beroende på personens ålder, med hans eller hennes familj. Utfallet av planen ska följas och bedömas. I syfte att bedöma och tillgodose behovet av särskilt stöd ska samarbete vid behov också bedrivas mellan olika aktörer i kommunen och välfärdsområdet, såsom småbarnspedagogiken, hemservicen, barnskyddet, elev- och studerandevården samt den specialiserade sjukvården och andra aktörer.

14 §

Hälsorådgivningens allmänna innehåll

Välfärdsområdet ska ordna hälsorådgivning enligt 13 § i hälso- och sjukvårdslagen individuellt så att den bidrar till att stärka resurserna och främjar känslan av att kunna och klara av och förmågan att tillägna sig kunskap och ta ansvar för sin egen hälsa hos gravida, barn och unga och deras familjer samt hos studerande. Hälsorådgivningen ska grunda sig på evidensbaserad kunskap, en tillförlitlig kunskaps- och forskningsbas och förfaranden som visat sig effektiva. Hälsorådgivning kan ges individuellt, i grupp och för en större gemenskap.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. gäller också studerandehälsovård för högskolestuderande som ordnas av Folkpensionsanstalten.

16 §

Rådgivning om sexuell och reproduktiv hälsa

Rådgivningen om sexuell hälsa ska vid sidan av att främja individens sexuella och reproduktiva hälsa även främja individens fertilitetsförståelse. Rådgivningen om sexuell hälsa ska beakta och omfatta sexuell mångfald och könsångfald.

17 §

Hälso- och sjukvårdstjänster

Studerandehälsovården omfattar förutom hälsoundersökningar och hälsorådgivning enligt 2 och 3 kap. också hälso- och sjukvårdstjänster enligt 17 § 1 mom. 3 punkten i hälso- och sjukvårdslagen

Bestämmelser om välfärdsområdets skyldighet att samordna de tjänster som tillhandahålls kunderna till helheter finns i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021). Bestämmelser om Folkpensionsanstaltens motsvarande skyldighet finns i 12 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2023.

Helsingfors den 20 december 2022

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru

Konsultativ tjänsteman Arja Ruponen